

Reagan og The Missing Link

Der kan vist ikke herske tvivl om, at Ronald Reagans omdømme lige for tiden godt kunne have behov for at blive stivet lidt af. Nu får han imidlertid et hårdt tiltrængt skulderklap af Kanal 2. Her vises nemlig i marts måned kulturfilmene *Sengetid for Bonzo* (1951), en komedie hvor Reagan ses i rollen som professor Boyd, der for at bevise miljøets virkning for opvækst og adfærd, opdrager chimpansen Bonzo som om den var et menneskebarn.

Denne film har flere gange hjulpet Reagan i hans politiske karriere. Da Reagan i 1966 deltog i guvernørvalget i Californien, kom hans modkandidat Edward Brown på den ide at bruge nogle af sine kampagnepenge på at sponsorere "latenight" kørsler af *Sengetid for Bonzo*. Det var Browns håb, at vælgerne skulle tænde deres tv-apparater og opleve, hvordan den mand der ville være deres guvernør totalt latterliggjorde sig selv, og hvordan han i filmindustriens agtelse var sunket så dybt, at han kun kunne bruges som en modspiller til en chimpans i en film med så tåbelig en titel.

Det var med et tilsvarende ønske om at miskreditere Reagan, at demokratiske vælgerforeninger landet over lejede filmen under præsidentvalget i 1980. Universal 16, der havde filmen i 16 mm. udlejning, kunne således melde alt udsolgt. Enkelte af de organisationer der havde lejet filmen var republikanske, og det var dem der skulle vise sig at være de smarte. I valgåret 1980 blev der iøvrigt ikke vist Reaganfilm på tv, således at hans modkandidater, i henhold til reglen, der var blevet indført om lige meget tid på skærmen, ikke skulle blive forfordelte.

Som det fremgår af Ronald Reagans solide valgsejre både i 1966 og 1980 forfejlede forsøgene på latterliggørelse deres mål fuldstændig. Tværtimod syntes Reagans popularitet at stige, hver gang filmen blev vist. Mange af de vælgere der så filmen konkluderede nemlig, at en så ringe skuespiller måtte være et pinligt ærligt menneske, komplet ude af stand til at forstille sig. Andre igen konstaterede, at det da egentlig var en ganske sød film og den skuespiller de havde hørt så mange frygtelige rygter om ikke var helt så slem endda, men derimod sympatisk, nydelig, retlinet og aldeles kedsommelig.

I retfærdighedens navn må det lige nævnes, at Reagans største indsats som skuespiller ikke lå i nogen film, det skulle da lige være *Kings Row* (1941), men derimod i hans to perioder som præsident for Screen Actors Guild, hvor han bl.a. fik gennemtrumfet højere skuespillerlønner.

Mon ikke det var på høje tid, at Ronnie sørgede for at få *Sengetid for Bonzo* distribueret effektivt på tv?

Peter Risby Hansen

Quiz

v. Peter Hirsch

Sig det med en sang

1. Hvad hed *Mordets melodi*?
2. Hvad var det for en melodi, Sam skulle spille igen?
3. Hvilken sang synger Kalle på Spången, når han drømmer sig en flyvetur?
4. Hvilken godnatsang synger fru til *Manden, der vidste for meget*?
5. Hvilken sang sang *Anklagerens vidne*?
6. Hvilken sang synger LolaLola, da hun sætter spot på professor Unrath?
7. Annie Oakley udtrykker sin erfaring med mænd (eller mangel på samme) i en sang. Hvad hedder den?
8. Hvilken sang synger Groucho en dag i cirkus?
9. Hvilken sang synger Cathrine for sin Jules og sin Jim?
10. En sang i en Hemmingway-film??? At have eller ikke at have det rigtige svar, se det er spørgsmålet. Altså: Hvad hed sangen?

Et farvel til die Bergner

I slutningen af november fandt et arrangement sted på Kunstakademiet i Vestberlin til minde om skuespilleren Elisabeth Bergner som døde i maj 1986.

Kunstakademiet har modtaget en hel del spændende teater- og filmhistorisk materiale efter Elisabeth Bergners død og man havde i tilknytningen til mindehøjtidligheden lavet en lille udstilling med nogle af disse ting.

Og hvad mindedes man så ved denne lejlighed? — Selvfølgelig først og fremmest en stor skuespiller og personlighed — personligheden fik man et fint indtryk af gennem oplæsning af breve og interviews. Hendes position som den førende kvindelige teaterskuespiller i 1920'ernes Berlin er legendarisk, men desværre tabt for eftertiden undtaget netop som legende — hvis man da ikke er så heldig at

have haft alderen og muligheden for selv at have oplevet Elisabeth Bergner på scenen dengang. Hun var nærmest en personifikation af tidsånden i Weimar-republikken. En fyldestgørende beskrivelse af kulturlivet i Berlin i denne periode kan ikke komme uden om Elisabeth Bergner. Hendes type var på én gang kvindelig, drenget, barnlig, intelligent, ufordærvet, udspekuleret og meget mere! Hun skiftede køn og alder hvor hun kunne komme til det. Flere roller rummede et forklædningsmotiv som gav chancen for at vise modstridende sider af hendes personlighed. Det grænseoverskridende sætter hendes type i et interessant perspektiv som også kan udfordre et moderne publikum. Og dette publikum må jo altså "nøjes" med Elisabeth Bergner som filmskuespiller. Som sådan mindedes man hende i Berlin med et centralt klip fra *Der träumende Mund* (Den drømmende mund). Denne film blev lavet i 1932 og havde premiere kun 4 måneder før Hitler kom til magten. I tiden op til magtovertagelsen var stemningen og ånden f.eks. på teatrene i Berlin så småt ved at finde fodslag med Hitler, så Elisabeth Bergners jødiske afstamning medførte tidligt at hun var uønsket på scenen, og hun var ikke ked af at rejse væk fra Berlin i november 1932 for at filme i London. Hun regnede dog med at opholdet her ville blive kortvarigt, men som tingene udviklede sig i Tyskland vendte hun ikke tilbage.

Blandt de mange flygtede tyske skuespillere er hun en af de meget få der i exilet opnåede en position svarende til den i Tyskland. Hun blev virkelig højt elsket og feteteret i London, men da hun i slutningen af 40'erne — efter at have tilbragt det meste af krigen i USA — vendte tilbage til England var der kold luft omkring hende. Man følte at hun havde svigtet England for en mere bekvem tilværelse i USA. Og selv om Elisabeth Bergner stædigt blev boende i London til sin død, fik hun så godt som ingen arbejdsopgaver i England. Til gengæld havde hun en del teater- og filmopgaver i Vesttyskland, men følte sig ikke kaldt hjem igen, og valgte at blive boende i sit andet fædreland.

Hele denne komplicerede historie, der afspejler Europas historie i det 20. århundrede kom ikke til at præge mindehøjtidligheden. Det man her mindedes var næsten udelukkende en stor tysk skuespillerinde, der tilfældigvis, og desværre nødvendigvis, boede størstedelen af sit liv i London. Men uanset hvor dygtigt og tankevækkende mindehøjtidligheden var tilrettelagt måtte årsagen til dette faktum alligevel udtalt spille med i baggrunden. Måske var det kun mig som dansker der savnede en afslutning, et perspektiv. Man mindedes den store primadonna fra før ragnarok brød løs og ikke den store gamle dame der døde i 1986.